

4. สรุปผลการดำเนินงาน การจัดความรู้ครบ 5 องค์ประกอบ

เรื่อง โปรแกรมการออกกำลังกายสำหรับเด็กปฐมวัย

“ภารกิจ สูงดีสมวัย สมองไว แข็งแรง”

1.การทบทวนการจัดการความรู้

สถานการณ์และสภาพปัญหา เด็กแรกเกิด – 5 ปี เป็นช่วงวิกฤติของการพัฒนาสมอง และวัยทารกมีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว โภชนาการที่ดีตั้งแต่เริ่มปฏิสนธิจนถึงอายุ 5 ปี จะช่วยสร้างเซลล์สมอง ระบบประสาท ระบบกล้ามเนื้อ ระบบกระดูก ระบบภูมิคุ้มกันต้านโรค อวัยวะภายในของร่างกายให้สมบูรณ์ ส่งผลต่อการเจริญเติบโต องค์ประกอบของ ร่างกาย และการทำหน้าที่ของระบบต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้เด็กมีการเจริญเติบโตเต็มศักยภาพ (Full Potential Growth) โดยดูจากโครงสร้างร่างกายของเด็ก คือ มีส่วนสูงดีและสมส่วน เด็กปฐมวัยที่มีส่วนสูงดี สัมพันธ์กับระดับเชาวน์ปัญญาดี มีความสามารถในการเรียนรู้ มีความสำเร็จในการศึกษา อาชีพ รายได้ดี มีประสิทธิภาพในการทำงาน ลดการเกิดโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ในวัยผู้ใหญ่ ดังนั้น ส่วนสูงของเด็กปฐมวัย จึงเป็น ตัวบ่งชี้ทางอ้อม (proxy indicator) ของสุขภาพและคุณภาพชีวิต ในวัยผู้ใหญ่ นอกจากนั้น ยังสามารถพัฒนา สู่ความเป็นเลิศทางด้านกีฬา ลดความเสียหายด้านโครงสร้างร่างกาย เด็กสูงดีและสมส่วน ร่างกายสร้าง ภูมิคุ้มกันโรค ลดการเจ็บป่วยด้วยโรคติดต่อหรือเป็นแล้วหายเร็ว ทำให้ลดความเสี่ยงการเสียชีวิต ส่งผลต่อค่า รักษาพยาบาลลดลงทั้งในเด็กและผู้ใหญ่ เป็นผลให้ผลผลิตมวลรวมของประเทศเพิ่มมากขึ้น เด็กคืออนาคตของสังคมและประเทศชาติ จึงต้องส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยสูงดีสมส่วน เพื่อเป็นทุนมนุษย์ ในการขับเคลื่อนประเทศ 4.0 ไปสู่เป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และจากสำรวจข้อมูลพบว่า ในเขตตรวจราชการที่ 3 ในความรับผิดชอบของศูนย์อนามัยที่ 3 นครสวรรค์มีเด็กอายุ 0-5 ปี สูงดีสมส่วน เพียงร้อยละ 48.4

2.วัตถุประสงค์ของการจัดการความรู้

- 1.พัฒนารูปแบบกิจกรรมทางกายสำหรับเด็กปฐมวัย 0-5 ปี

3.ผลที่คาดว่าจะได้รับ

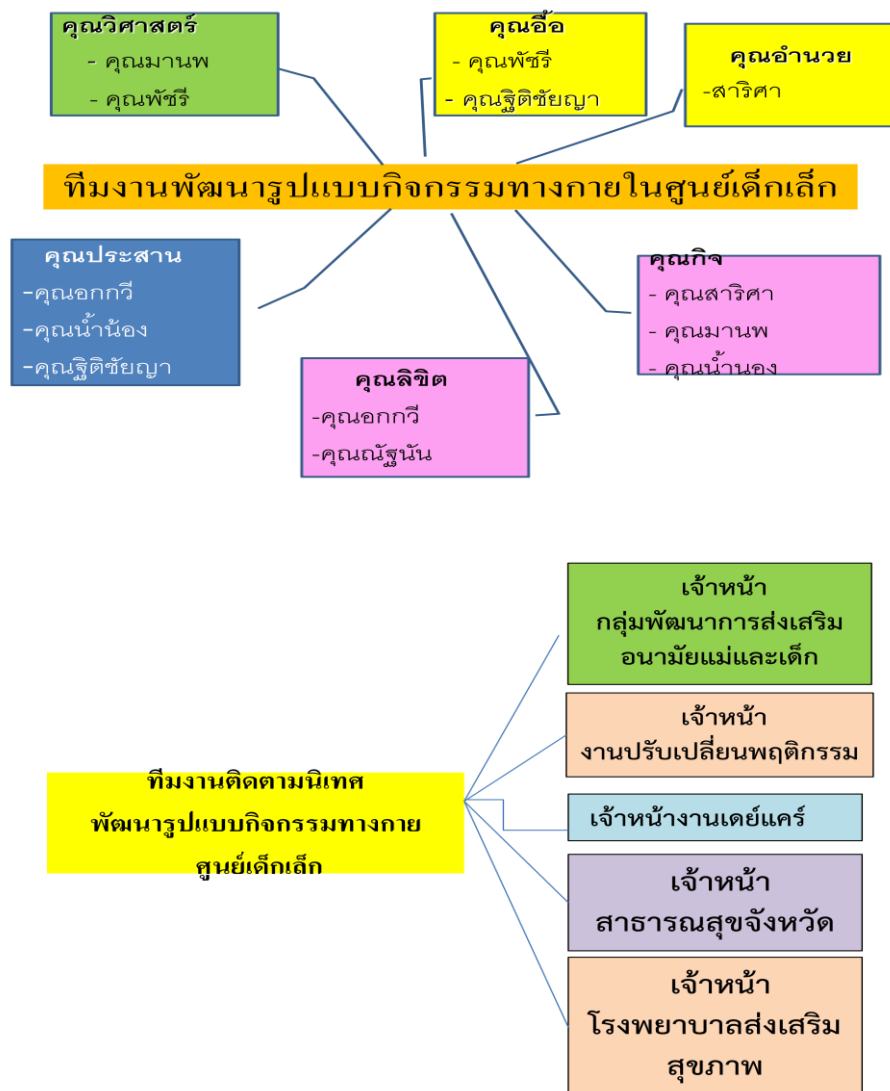
- 1.ได้รูปแบบกิจกรรมทางกายสำหรับเด็กปฐมวัย 0-5 ปี ปลอดภัยและเป็นมาตรฐานเขต

4.การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ และการคัดเลือกองค์ความรู้ที่มาจัดการความรู้

ปฏิบัติตามแผนการจัดการความรู้ซึ่งแผนการจัดการความรู้คือกระบวนการจัดการความรู้ (Knowledge management process) ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน การจัดการความรู้ให้เป็นระบบโดยการรวบรวมความรู้ต่างๆที่ได้มาพัฒนารูปแบบกิจกรรมทางกายสำหรับเด็กปฐมวัย 0-5 ปี และจัดให้เป็นหมวดหมู่ โดยสรุปเป็นแผนผังและการคัดเลือกองค์ความรู้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเลือกข้อที่สำคัญที่สุดที่คิดว่าต้องดำเนินการก่อนมาจัดการความรู้

แผนผังสรุปการสร้างและแสวงหาความรู้ เรื่อง การจัดตั้งทีมงาน

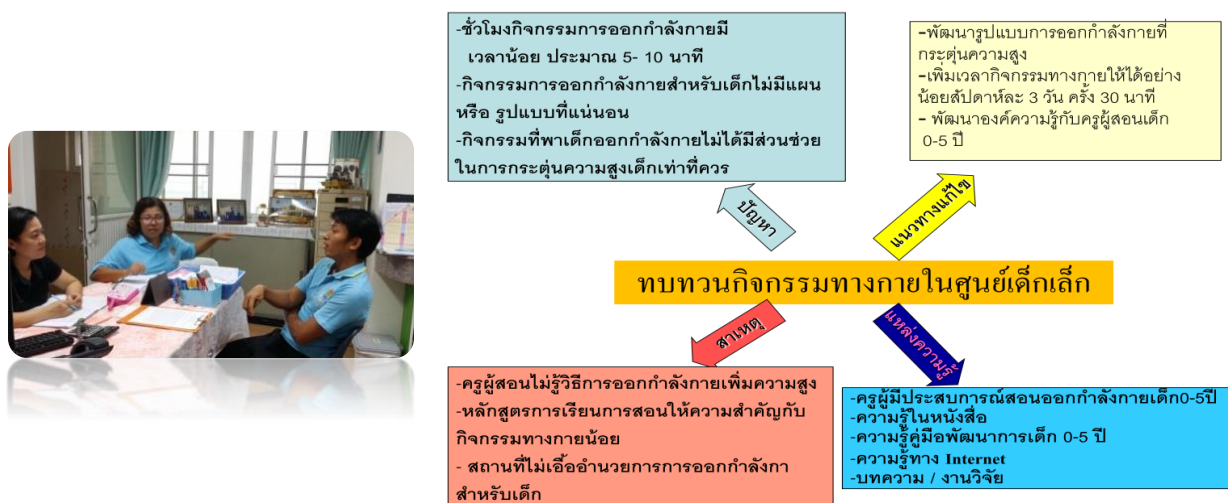
5. กระบวนการจัดการความรู้

5.1 การเรียนรู้

การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อร่วมกันคิดวางแผนการดำเนินการการพัฒนาแบบกิจกรรมทางกายสำหรับเด็กปฐมวัย 0-5 ปี มีการประชุมกลุ่มและผู้รับผิดชอบเพื่อร่วมดำเนินการวางแผน มอบหมายหน้าที่ในแต่ละครั้ง เพื่อให้กิจกรรมสามารถเป็นไปตามแผนงาน และมีการจัดกิจกรรมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อศึกษาพัฒนารูปแบบรวมการจัดการความรู้ 5 ครั้ง รายละเอียดดังตาราง

การจัดการความรู้	หัวข้อแลกเปลี่ยนเรียนรู้	วัน/เดือน/ปี
ครั้งที่ 1	ทบทวนก่อนการจัดการความรู้ครั้งที่ 1 (BAR1) (หาสาเหตุ จัดตั้งทีมงาน วางแผน หาแหล่งความรู้ จัดความรู้ให้เป็นหมวดหมู่)	5 พ.ย.60
ครั้งที่ 2	ประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ครั้งที่ 1 คัดเลือกองค์ความรู้ที่จะนำมาจัดการความรู้ : การพัฒนารูปแบบกิจกรรมทางกายสำหรับเด็กปฐมวัย 0-5 ปี และการเผยแพร่	6 ธ.ค.60
ครั้งที่ 3	ประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ครั้งที่ 2 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เรื่อง การเรียนการสอน กิจกรรมทางกายในศูนย์เด็กเล็ก	20 ธ.ค.60
ครั้งที่ 4	ประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ครั้งที่ 3 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ความก้าวหน้ารูปแบบรูปแบบกิจกรรมทางกายสำหรับเด็กปฐมวัย 0-5 ปี	27 ธ.ค.60
ครั้งที่ 5	ถ่ายทอดรูปแบบกิจกรรมทางกาย ให้เครือข่ายผ่านเวทีการประชุมของพื้นที่ เช่น สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด /กรมการปกครอง/องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น	ม.ค – ก.ค.61
ครั้งที่ 6	ติดตามนิเทศประเมินรูปแบบกิจกรรมส่งเสริมทางกายในศูนย์เด็กเล็ก พื้นที่เป้าหมายในเขต 3	ก.ค.-ส.ค.61
ครั้งที่ 7	ทบทวนหลังทำกิจกรรม After Action Review (ทบทวนหลังทำกิจกรรม , ถอดบทเรียน , สรุปผล)	31 ส.ค.61

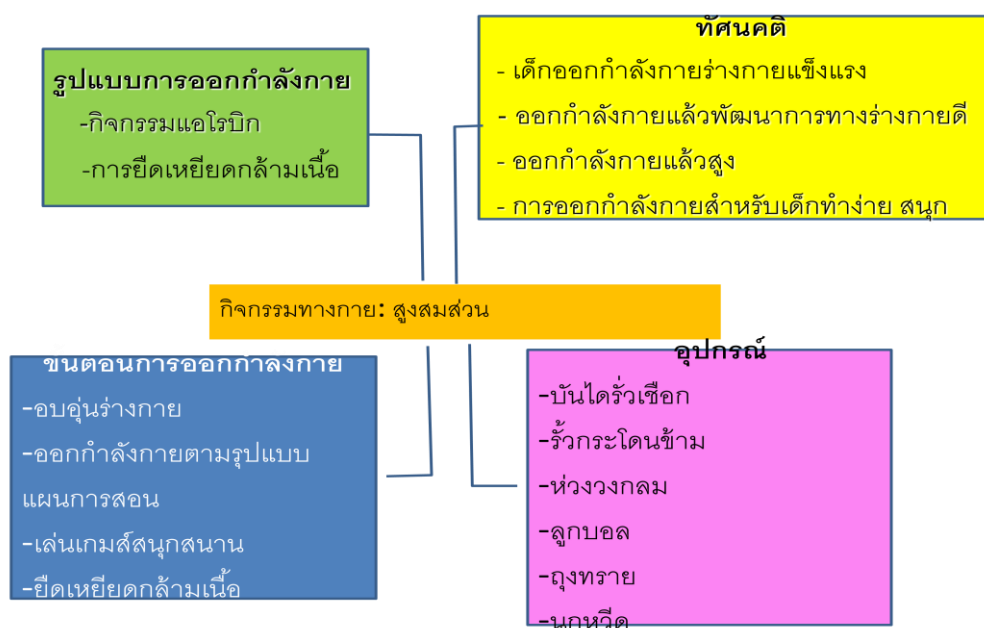
ครั้งที่ 2 ประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ครั้งที่ 1 คัดเลือกองค์ความรู้ที่จะนำมาจัดการความรู้ : 1.การพัฒนาแบบกิจกรรมทางกายสำหรับเด็กปฐมวัย 0-5 ปี

สิ่งที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ครั้งที่ 1 : 1.ได้องค์ความรู้ที่จะนำมาจัดการความรู้2.ได้ทราบถึงปัญหา และสาเหตุเพื่อร่วมกันวางแผนแนวทางแก้ไข

DAR 1 ควรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กิจกรรมทางกายสำหรับเด็ก 0-5 ปี โดยการหาข้อมูลอย่างละเอียด

ครั้งที่ 3 ประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ครั้งที่ 2 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ การเรียน สอนกิจกรรมทางกายในศูนย์เด็กเล็ก

สิ่งที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ครั้งที่ 2 : 1. ต้องมีความรู้ในการจัดกิจกรรมการออกกำลังกายสำหรับเด็ก
2. ได้ทราบถึงปัญหา และสาเหตุเพื่อร่วมกันวางแผนแนวทางแก้ไข

DAR 2 ควรมีการเน้นรูปแบบการออกกำลังกายที่เด็กสามารถทำได้ สนุกสนาน และกิจกรรมต้องไม่ซ้ำเพื่อให้เด็กเบื่อ

ครั้งที่ 4 ประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ครั้งที่ 3 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ความก้าวหน้ารูปแบบรูปแบบกิจกรรมทางกายสำหรับเด็กปฐมวัย 0-5 ปี

สิ่งที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ครั้งที่ 3 :

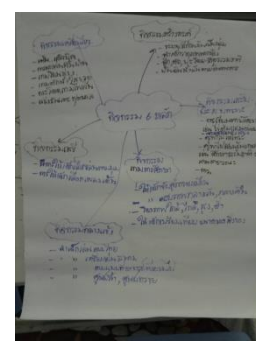
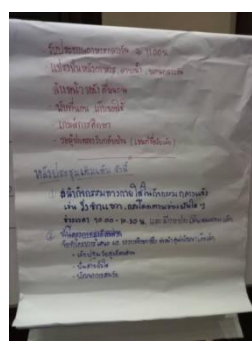
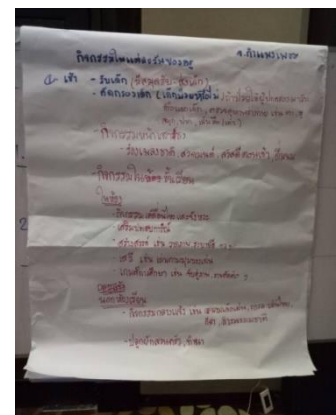
1.คู่มือ การจัดกิจกรรมการออกกำลังกายสำหรับเด็ก ปฐมวัย 0-5 ปี

DAR 3 ควรมีการสรุปเป็นแนวทางรวบรวมไว้เป็นองค์ความรู้ ในภาพรวมของเขต

ครั้งที่ 5 ถ่ายทอดรูปแบบกิจกรรมทางกาย ให้เครือข่ายผ่านเวทีการประชุมของพื้นที่ เช่น สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด /กรมการปกครอง/องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น

ครั้งที่ 6 ประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ครั้งที่ 4 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สรุปผลการติดตามนิเทศประเมินรูปแบบกิจกรรมส่งเสริมทางกายในศูนย์เด็กเล็ก พื้นที่เป้าหมายในเขต 3

สิ่งที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ครั้งที่ 4 :

1. ศูนย์เด็กเล็กบ้างที่สถานที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมได้เต็มรูปแบบ ตามโปรแกรมที่สนับสนุนได้ จึงต้องประยุกต์บางกิจกรรมในการพาเด็กออกกำลังกาย
2. หลายๆศูนย์เด็กเล็กมีกิจกรรมทางกายอยู่แล้ว

DAR 4 ศูนย์ควรรวบรวมกิจกรรมทางกายของศูนย์เด็กเล็กในเขตทั้งหมดมา สรุปและจัดทำเป็นคู่มือการจัดกิจกรรมทางกาย สำหรับศูนย์เด็กเล็ก ในเขต 3

ทบทวนหลังทำกิจกรรม After Action Review (ทบทวนหลังทำกิจกรรม, ถอดบทเรียน, สรุปผล)

สิ่งที่ตามคาดหวัง

1.รูปแบบกิจกรรมทางกายสำหรับเด็กปฐมวัย 0-5 ปี

สิ่งที่ไม่ได้ตามคาดหวัง -

สิ่งที่เกินความคาดหวัง:

- 1.วันและเวลาการเรียนการสอน
2. ผู้ปกครองให้ความสนใจ และสนับสนุนกิจกรรม

ถอดบทเรียนจากกิจกรรมทั้งหมด และปัจจัยแห่งความสำเร็จ

การพัฒนารูปแบบ
กิจกรรมทางกายสำหรับเด็ก
: สูงดีสมส่วน

บุคลากร

- เจ้าหน้าที่ให้ความร่วมมือ
- ผู้บริหารเห็นความสำคัญ
- ผู้เด็กและปกครองให้ความร่วมมือ

รูปแบบกิจกรรม

- สนุกสนาน ฝึกปฏิบัติง่าย
- ไม่อันตรายกับเด็ก
- มีกิจกรรมที่หลากหลาย ไม่ซ้ำ

5.2 กระบวนการและเครื่องมือ

ในด้านกระบวนการปฏิบัติตามกระบวนการจัดการความรู้ 7 ขั้นตอน โดยมีกระบวนการต่างๆ ได้แก่

2.1 บ่งชี้ความรู้

มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยการจัดตั้งทีมงานมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อร่วมกันดำเนินการวางแผนและจัดกิจกรรมให้บรรลุตามเป้าหมายโดยการทำงานมีการมีส่วนร่วมคือผู้รับผิดชอบในทุกๆงาน ได้แก่งานปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพงานเฝ้าระวังและงานศูนย์ประกันสุขภาพและสารสนเทศ(เขต)

2.2.การสร้างและแสวงหาความรู้ โดยวิธีการดึงเอาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ เช่น ความรู้จากผู้มีประสบการณ์ได้แก่ การปรึกษาผู้เชี่ยวชาญด้านการทำวิจัย การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสุขภาพหรือการทำวิจัยเพื่อส่งเสริมสุขภาพ นอกจากนั้นมีการทบทวนวรรณกรรม ความรู้จาก Internet หนังสือ งานวิจัย หรือความรู้บางส่วนความรู้ที่ยังขาดอยู่ มารวบรวมไว้ในงาน

2.3.การจัดความรู้ให้เป็นระบบ เนื้อหาความรู้ที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้มาแล้วจะมีการแบ่งประเภทความรู้โดยจัดเป็นแฟ้มเอกสาร บางเรื่องทำเป็น Mine mapping เพื่อให้การค้นหาได้ง่าย สะดวกและรวดเร็วและทุกคนสามารถเปิดดูได้ และหลังโครงการเสร็จสิ้นจะมีการนำความรู้จัดให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถดูได้ตามระบบที่จัดไว้

2.4.การประมวลและกลั่นกรองความรู้ มีการจัดการความรู้ มีการทบทวนก่อนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีการสรุปผลและทบทวนหลังจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีการถอดบทเรียนทั้งเป็นข้อๆ เพื่อนำมาพัฒนารูปแบบที่ชัดเจน

2.5.การเข้าถึงความรู้ มีการติดป้ายประชาสัมพันธ์ทั้งในหน่วยงาน จัดประชุมผู้ปกครองเด็กเล็ก ประชุมครูศูนย์เด็กเล็กในเขตรับผิดชอบ คลังความรู้ทางกลุ่ม Line และคู่มือการจัดกิจกรรมทางกายสำหรับเด็ก 0-5 ปี

2.6.การแบ่งปันแลกเปลี่ยนแบ่งปันความรู้ มีการเผยแพร่ในหน่วยงานได้แก่ ประชุมครูศูนย์เด็กเล็กในเขตรับผิดชอบ คลังความรู้ทางกลุ่ม Line กลุ่ม KM ของ ศูนย์อนามัยที่ 8

2.7.การเรียนรู้ (Learning) การนำองค์ความรู้ที่ได้มาใช้ประโยชน์กับการจัดกิจกรรมทางกายโดยมีการปรับปรุงตามความคิดเห็นเพื่อให้เป็นประโยชน์แก่เด็กปฐมวัยและพัฒนาเป็นรูปแบบการกิจกรรมทางกาย

5.3.การวัดผล

ผลลัพธ์

1.เด็กและผู้ปกครองที่เข้าร่วมกิจกรรมทางกาย มีความพึงพอใจรูปแบบระดับดีมากร้อยละ 93.3

2.ครูศูนย์เด็กเล็กที่ได้รับการถ่ายทอด คู่มือการจัดกิจกรรมทางกายสำหรับเด็ก 0-5 ปี มีความพึงพอใจรูปแบบระดับดีมากร้อยละ 95.8

5.4 การสื่อสาร

การประชุมชี้แจงหรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในคณะทำงาน ภายในหน่วยงาน และอาจถึงหน่วยงานอื่นๆ ในด้านการให้บริการ การจัดกิจกรรมทางกายสำหรับเด็ก เพิ่มเติมจากเดิม

6. การประมวลผล / กลั่นกรองความรู้

1.ได้รูปแบบการจัดกิจกรรมทางกายสำหรับเด็ก 0-5 ปี 1 รูปแบบ

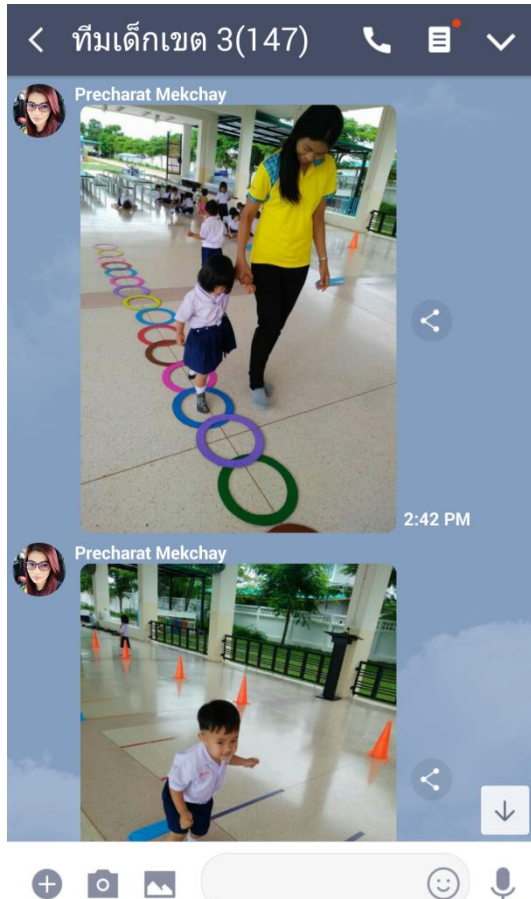
7. กระบวนการนำไปใช้และเผยแพร่

มีการเผยแพร่ ได้แก่

- เสี่ยงตามสาย
- กลุ่ม KM ของศูนย์อนามัยที่ 8
- Line กลุ่ม ทีมเด็กเขต 3
- การจัดประชุมครูศูนย์เด็กเล็ก เขต 3
- ประจัดประชุมผู้ปกครองเคย์แคร์ ศูนย์อนามัยที่ 3

Line กลุ่ม ทีมเด็กเขต 3
โรงเรียนศูนย์เด็กเล็กในเขต 3 นำรูปแบบการออกกำลังกาย ไปใช้

8. การพัฒนาต่อยอด

นำรูปแบบไปใช้ในเขตตรวจสอบสุขภาพที่ 3 ในปีงบประมาณ 2562 และจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้รูปแบบการจัดกิจกรรมทางกายสำหรับเด็กเพิ่มเติม